



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

Quæstio I. De Mutuo, & varijs ipsum concernentibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

DISTINCTIO IV.

De Contractibus Onerosis.

QUÆSTIO I.

De Mutuo, & varijs ipsum concernentibus.

Ratio ordi-
nis.

I. **P**ost Contractus gratuitos, nec non & Testamenta, agendum restat de Contractibus onerosis, qui magis proprie sunt Contractus, utpote reciprocam hinc inde obligationem continent. Agitur autem inprimis de Mutuo, eò quod Mutuum sit unica veluti sedes Usurarum, quarum noticia necessaria est ad omnes propemodum Contractus sequentes, ne in illis Usuræ vitium admisceatur. Et quidem

Mutuum
dupliciter
accipitur.

2. *Mutuum* sic dictum est, quasi *ex meo tuum*. Et interdum significat ipsam rem, quæ mutuo traditur; interdum verò ipsum contractum Mutui: & in hac posteriori acceptione sermo est in præsentem de Mutuo.

Mutuum ut
Contractus,
quid?

3. **CONCL. I.** *Mutuum*, ut sumitur pro ipso contractu seu mutuacione, rectè describitur, dicendo: Mutuum est traditio rei, numero, pondere, vel mensurâ constantis, facta eo animo, ut statim fiat accipientis, cum obligatione, ut similis in specie & bonitate restituatur. Ita desumitur ex l. *Mutuum. ff. Si certum petatur*, & tradit Lessius lib. 2. de just. & jure, cap. 20. n. 3.

Declaratur
ejus definitio.

4. Dicitur, *traditio rei*: quia Mutuum perficitur traditione, & ante actualem rei mutuatae traditionem non censetur esse Mutuum. Et additur, *rei numero, pondere, vel mensurâ constantis*: quia in hujusmodi rebus solet fieri Mutuum, ut in vino, oleo, frumento, pecuniâ numeratâ, ære, argento, auro. Dicitur ulterius, *facta eo animo, ut statim fiat accipientis*: quia *Mutuum* dicitur, quasi *ex meo tuum*; ita enim à me tibi datur, ut ex meo tuum fiat. Et additur, *cum obligatione, ut similis in specie restituatur*: si enim reddenda sit res alterius speciei, non erit Mutuum, sed Permutatio; prout fieret, si pro vino mihi dares frumentum. Quòd si verò eadem numero res foret restituenda, etiam non esset Mutuum, sed Commodatum, vel Depositum; prout notatur cit. l. *Mutuum. ff. Si certum petatur*, & alibi.

In Mutuo
dominium

5. **CONCL. II.** In Mutuo rei datae dominium transfertur in Mutuatarium: unde si res mutuata pereat, quocunque tandem

dem casu, aut infortunio, eadem perit Mutuatario. Ita cit. l. Mu-
uum. ff. Si certum petatur, etique communis. Ratio est: quia quæ-
libet res domino suo perit: atqui in Mutuo datum de meo fit
uum, ut ipsum nomen significat; ergo transfertur dominium rei
in eum, qui rem mutuo accipit, qui dicitur Mutuarius,

6. CONCL. III. Omnes, qui contrahere possunt, etiam Mu-
tuum dare, & accipere possunt. Ita communis, & patet ex ter-
minis: quia contrahere ut sic tanquam genus, complectitur sub
se omnes Contractus, & consequenter etiam Mutuum. Solum
duo valde notabilia quoad propositum sunt addenda: itaque

7. Notandum inprimis occasione dictorum, quod Civitas, Civitas, Ec-
clesiæ, Monasteria, aliaque pia loca, ex mutuo, quod eorum clefia, Mo-
Rectores vel Administratores susceperunt, tunc solum obligen- nasterium &c.
tur, si Creditor probaverit, pecuniam in Civitatis, vel Ecclesiæ, quando ob-
aut aliorum piorum locorum utilitatem fuisse conversam: alias ligetur ex
enim soli Administratores conveniri poterunt, non verò Civitas, Mutuo?
vel Ecclesia. Ita Lud. Engel tit. de Pactis, n. 43. idque desumitur
ex l. Civitas. ff. Si certum petatur, juncto cap. 1. de Solutionibus, cum
concordantijs.

8. Notandum ulterius, de Filijsfamilias peculiariter esse Filijsfam-
constitutum in Jure Civili per Senatûs Consultum Macedonia- lias mutuo
num, quod si filij, vel filia, sine consensu parentum pecuniam accipientes
mutuo acceperint, neque ipsi, neque parentes ipsorum teneantur sine consen-
eam solvere, sed possunt contra excipere per dictum Senatûs Con- su parentû,
sultum Macedonianum. Et hoc privilegium factum est non tam in juvantur
favorem filiorum, quam parentum, quorum viræ filij insidiaban- S. C. Macce-
tur, ut hæreditate paternâ potiti debita contracta solverent: doniano.
quod quidem privilegium habet locum etiam in Foro interno,
seu Conscientiæ. Lessius lib. 2. cap. 29. n. 8. Heringx disp. 3. de Con-
tractibus, n. 5. Sanchez, & alij.

9. Limitatur hoc I. Nisi filius habeat bona castrensia, vel
quasi castrensia: nam tunc ipse ex his tenetur solvere, nec po- I. limitatur
test uti exceptione S. C. ti Macedoniani. Limitatur II. Quando hoc in plu-
filius publicè putabatur esse sui juris. Limitatur III. Si filiusfa- ribus cast-
milias mutuo accepit non pecuniam, sed rem aliam, ut triticum, bus.
vinum, & similia: nam lex solum loquitur de Mutuo pecuniario.
Limitatur IV. Si pecunia versa sit in commodum parentum; aut
hi soliti fuerint pecuniam à filijs acceptam solvere. Limitatur V.
Si pater debuisset eam secundum rectam rationem suppeditare:
ut si filius absens causâ Studiorum accipiat Mutuum neces-
sarium,

farium, ut vivat, vel libros emat, &c. nam huiusmodi expensas secundum rectam rationem tenentur parentes facere. Limitatur VI. Si filius iuravit se soluturum: nam tunc non poterit uti exceptione S. C. Macedoniani, sed tenebitur solvere, quando commodè poterit: quia omne iuramentum servandum est, quod sine peccato observari potest.

QUÆSTIO II.

Quid sit Usura, & quo Jure prohibita?

Usura variè
accipitur.

10. **U**Sura variè accipitur. Primò quidem, prout idem est, ac usus. Deinde pro commodo, sive fructu ex rei usu proveniente; prout Cicero *lib. de Senectute*, ait: *Terra nunquam sine usura reddit, quod accipit*. Denique sumitur Usura, ut idem est, ac lucrum ex mutuo; & alio nomine *Fœnus* dicitur; & in hoc sensu procedit præsens Quæstio de Usura. Quæ adhuc dupliciter accipi potest, nempe vel pro ipso lucro usurario; prout dicitur quis solvere Usuras: vel pro pacto, de lucro temporali supra sortem reddendo præcisè ratione mutui.

Usura,
quid?

11. CONCL. I. *Usura est lucrum immediatè ex mutuo proveniens*. Ita in re communis Doctorum, quamvis Usura hic sumatur pro ipso lucro usurario. Quòd si verò Usura accipiatur pro contractu usurario, tunc *Usura* aliud non est, quàm Mutuatio cum pacto expresso, vel implicito, recipiendi aliquid supra sortem ratione mutui.

Nomine lu-
cri usurarij,
quid intel-
ligatur?

12. Dicitur, *Usura est lucrum*. Ubi nomine lucri intelligitur quodlibet temporale, ac pretio æstimabile, quod ultra sortem mutuò datam accipitur, quasi ratione mutui ex obligatione debitum sit; sive deinde illud sit pecunia, sive frumentum, vel alia res pretio æstimabilis, aut etiam obligatio civilis quidpiam ex pacto seu debito sibi præstandi ratione mutui, v. g. rursum sibi mutuandi, apud se emendi merces, sibi vendendi, aut operas suas locandi, & huiusmodi. Uno verbo: *Lucrum usurarium est*, quidquid temporale, ac pretio æstimabile ultra sortem mutuò datam accipitur, quasi ratione mutui ex obligatione, seu pacto expresso, vel tacito, debitum sit; ut notat D. Thomas 2. 2. q. 78. art. 2. communiter receptus, & desumitur ex c. *Si fœneraveris*, & seqq. 14. q. 3.

Id debet
provenire
vi Mutui.

13. Dicitur ulterius, *immediatè*; id est, ex vi pacti mutuationis. Si enim Mutuatarius propriâ sponte aliquid tribuat, aut vicissim obsequium mutuanti præstare velit ex mera benevolentia, libera-

licite,